

1989/90

לימוד השימוש בצמחי כנה מורכבים למניעת התמוטטות צמחים בירקות

רבקה אופנובר, יורם צביאלי - מו"פ ערבה.

עמי מדואל - מו"פ ערבה - תחנות נסיונות כיכר סדום.

תקציר

בארץ, השימוש בכנות בירקות לא מקובל. לפני שנים רבות נערכו מספר נסיונות בהרכבות ירקות שונים במטרה להשיג עמידויות למחלות. כיום העמידויות לזנים ניתנות ע"י המטפחים ולכן לכאורה לא קיים יותר הצורך בהרכבה.

מטרת הלימוד בתצפית זאת הייתה שונה לירקות השונים.

מלונים

במלונים קיימת התמוטטות הצמח לפני הקטיף ובעיות של הצהבת עליים והזדקנותם.

לבעיות אלה ובמיוחד תופעת הצהבת העלים ועצירת הגידול, לא הוגדרו גורמי התופעה. בהרכבת צמח מלון על צמח דלעת, נלמדה אפשרות מניעת הופעת התופעות הנ"ל.

בארץ נעשה נסיון קטן במשתלת "שורשים" להרכיב צמח מלון על דלעת. בנסיון זה, נלמדה שיטת ההרכבה של המלון על מספר זני דלעות. צמח הדלעת ידוע כצמח חזק. נבחנו מספר זני דלעות מהמזרח הרחוק וזני דלעות מקומיים. משתלת "שורשים" העמידה לרשותנו תא צמיחה ובו נערכו הנסיונות.

נבחנו מספר הרכבות ונלמדה השיטה.

ברשותינו קיים הידע להרכיב מלונים על דלעות.

לא נראתה השפעה של ההרכבה על הקטנת תופעת הצהבה וכמו כן על הקטנת

ההתמוטטויות. למרות זאת יש מקום לבחון שנית את הנושא.

עגבניות וחציליים

נלמדה שיטת הרכבת צמחי עגבניה על כנות של צמחי עגבניה וחציליים. הרכבת עגבניות קלה יותר מהרכבת מלונים ואחוזי ההצלחה מגיעים ל-100%. בכיכר סדום הנזק מהתפרצות מחלת פוזריום הכתר - קראון רוט, גדל מידי שנה.

שימוש בהרכבות של זני בר עשוי למנוע פגיעה מהמחלה. הרכבת צמח עגבניה על חציל (שאינו נפגע מהמחלה) עשוי גם כן למנוע את הופעת המחלה.

(עבודת מטפחי העגבניות למחלת פוזריום הכתר, ידועה לנו, אך עדיין לא קיים זן מסחרי).

קשה לראות היום יתרון בגידול קונבנציונאלי להרכבות, אך ייתכן ובחקלאות "האחרת", האורגנית, יש מקום להרכבות בגידול מסחרי.

שימוש מסחרי בהרכבות עגבניות בחקלאות אורגנית קיים כבר מספר שנים בבתי צמיחה (צבי קיי, שדה ניצן).